

netop i Modfætning til de Anskuelser, som herom ere fremsatte, gaar ud paa at indføre dette og indføre det, som jeg vil sige, fuldstændig i Overensstemmelse med de Forordninger, som efter hvad der er blevet oplæst, ere blevne opstillede af den Mand, der vel maa anses for at være den største Autoritet i saa Henseende, nemlig N. M. Petersen, saaledes at der paa en saadan Maade bliver givet Kjendskab til den hele gamle islandiske oldnordiske Sprogform, eller hvad man nu vil kalde det, og saaledes at Eleverne saa et saadant Kjendskab til den gamle oldnordiske Litteratur, at de, der føle Kald og Lyst dertil, kunne gaa videre. Og dette gjøres til en bestemt Forordning i begge Afdelinger, til et Sag, som fortsættes lige til det allerlidste Stadium ligesaa vel for dem, der gaa den realistiske-mathematiske Vej som for dem, der gaa den klassiske Vej. Nu er det dog mærkværdigt, at man ikke vil indse, at dette er et betydeligt Skridt fremad; og at det kan være ganske naturligt, at man først vil se, hvilken Virkning det kommer til at udøve, hvorledes det bliver opfattet, hvilke Kræfter der helliges sig dertil, og altsaa hvilke Kræfter der ville være istand til at virke paa anden Maade, inden man forsøger paa at gaa videre i denne Retning. Derfor sagt dette siger jeg, at det Maal, man tilstræber, dog virkelig ikke er Noget, som kan være af en saa afgjørende og paatrængende Bigtighed, at man skal stille sig skarpt overfor hele Lovforslaget, hvis man ikke kan saa Lov til strax at lave to Skoler, Aarhus og Sorø, der skulle føre til dette Maal, hvorimod der stiller sig saa mange Forhindringer af mange Arter. Man har set sig saa fast paa dette, at naar man ikke kan faa det, kan alt det Andet ikke hjælpe, men dette, paastaar jeg, er en Stivhed, som overfor det, man ellers er vant til, hører til det Ualmindelige. Men Forordningerne indskrænke sig ikke hertil alene. Man maa erindre, at der ikke har været Spørgsmaal om fra min Side at frembringe Reformen i det lærde Skolevæsen, men jeg er gaaet ind paa Tanken om en Reform, Noget, som jeg ganske vist med stor Interesse har taget fat paa, og uden denne vilde jeg ikke kunne have gjort dette Forslag, men tillige

Noget, som jeg vel vidste vilde frembringe Banskkeligheder og Utaf, men naar jeg har gjort det, saa var det rigtigt nok under den Forudsætning, at det lærde Skolevæsen ikke skulde svækkes og lemlæstes ved Bestemmelser som dem, man nu yderligere har fremsat. Under saadanne Forhold vil jeg være langt borte fra at komme med Reformen. Det er mig ufatteligt, at man, fordi man nu engang er optagen af disse Resolutioner fra ifjor, som man mener at skulle holde fast paa, vil tro, at der samtidig med, at der foretages saadanne Reformen, som forøvrigt kunne give Banskkeligheder og Besværigheder nok, ogsaa derigjennem vil se at faa det slaaet fast, at man nu skulde faste to blomstrende Skoler bort, og at man skulde faste 4 Klasser bort uden videre Undersøgelse af, hvilke Grunde der forøvrigt kunde tale derimod, og at man nu skulde lemlæste store Skoler, som ere i frisk og fyldig Virksomhed, og hvor der baade læres Sprog, Mathematik og Realundervisning; alt dette skulde indsnævers til en ganske enkelt Retning, og dette skulde udføres samtidig med, at man foretager Reformen, der iøvrigt paa mange Maader komme til at gribe ind i det hele System. Ud den Vej vil jeg rigtig nok ikke kunne følge eller gaa med det ærede Udvalg. Dette paastaar jeg ikke, fordi der har vist sig fra Ministeriet nogen seig og hensynsløs Fastholden ved det Gamle, der har tvertimod været tilbøjelighed til at gaa i den Retning, der er antydet af ærede Medlemmer, og saasnart der kan være Tale om nogen Indskrænkning i Klasserne franedet af, vil Ministeriet ved passende Leilighed gaa dertil, saaledes at de to nederste Klasser kunne gaa over til Private. — Saaledes tror jeg, at Sagen i Banskkeligheden staar, og jeg tror, at man vil have ondt ved at modsig, at dette er den virkelige Tingenes Tilstand. Det kan være meget muligt, at ærede Rigsdagsmænd vilde sige: vi have nu engang skrevet vore Resolutioner, og dem kunne vi ikke gaa bort fra; men jeg siger ligesaa bestemt, at jeg med den største Alvor, den kraftigste Villie og den største Anstængelse har arbejdet for at bringe et Forslag frem, som jeg vil bære Ansvaret for at gennemføre, men ligesaa bestemt staar jeg paa,